Документи

СПЕКТАКУЛАРНО ПРИЗНАЊЕ АЛИЈЕ ИЗЕТБЕГОВИЋА ИЗРЕЧЕНО НА САМРТИ БЕРНАРУ КУШНЕРУ И РИЧАРДУ ХОЛБРУКУ

Није било српских конц-логора

„Мислио сам да би моја ‚открића' српских логора, изнета најпре Митерану јуна 1992, могла да убрзају бомбардовање Срба од стране НАТО. Изјава је била лажна. Ма како да су страшно изгледала та места, не може бити говора о логорима", рекао је бивши председник муслиманске Босне Ричарду Холбруку и Бернару Кушнеру, када су га последњи пут посетили у сарајевској болници

Пише: Коста Христић

Ни-је би-ло срп-ских кон-цен-тра-ци-о-них ло-го-ра у Бо-сни, као што је то ре-као Али-ја Изет-бе-го-вић Фран-соа Ми-те-ра-ну, ју-на 1992. го-ди-не, у Са-ра-је-ву. Ова из-ја-ва је би-ла лаж из-не-та да би иза-зва-ла гну-ша-ње За-па-да и на-ве-ла га да се ста-ви на

му-сли-ман-ску стра-ну.

То при-зна-ње је из-ре-као лич-но Али-ја Изет-бе-го-вић, 2. де-цем-бра 2003, ка-да су Бер-нар Ку-шнер и Ри-чард Хол-брук се-ли крај ње-го-вог уз-гла-вља у бол-ни-ци у Са-ра-је-ву, не-што ма-ло пре ње-го-ве смр-ти. Све-до-чан-ство о то-ме на-ла-зи се у књи-зи Бер-на-ра Ку-шне-ра *Рат-ни-ци ми-ра* (из-да-вач: Gras-set et Fa-squ-el-le, 2004), на стра-ни-ца-ма од 384. до 387.

СЕН-ТИ-МЕН-ТАЛ-НИ РУ-КО-ВА-О-ЦИ ЛА-ЖИ-МА

Пре-ђи-мо пре-ко ауто-ро-вих лир-ских ис-ка-за, пре-ко ње-го-вог „не-из-мер-ног ди-вље-ња" пре-ма оно-ме ко-га он сма-тра „нај-бо-љим пред-став-ни-ком исла-ма све-тло-сти". За-др-жи-мо се са-мо на на-пи-са-ним чи-ње-ни-ца-ма.

На кра-ју су-сре-та Ку-шнер по-ста-вља Изет-бе-го-ви-ћу пи-та-ње о по-сто-ја-њу срп-ских кон-цен-тра-ци-о-них ло-го-ра. Под-се-ћа га на су-срет са Ми-те-ра-ном и на оно што му је он, Изет-бе-го-вић, та-да ре-као о ло-го-ри-ма смр-ти: „Ви сте то по-но-ви-ли пред но-ви-на-ри-ма. То је иза-зва-ло ве-ли-ко не-спо-кој-ство у све-ту. Фран-соа Ми-те-ран ме је по-слао у Омар-ску, отво-ри-ли смо и дру-ге за-тво-ре. То су би-ла стра-шна ме-ста, али ни-је би-ло си-сте-мат-ског ис-тре-бљи-ва-ња. Зна-те ли то?"

Од-го-вор: „Да. Ми-слио сам да би мо-ја ‚от-кри-ћа' мо-гла да убр-за-ју бом-бар-до-ва-ње. Ви-део сам ре-а-к-ци-ју Фран-цу-за и оста-лих... Пре-ва-рио сам се."

Уме-шао се Ри-чард Хол-брук: „У Хел-син-ки-ју сте схва-ти-ли да се пред-сед-ник Буш ста-ри-ји не-ће ме-ша-ти?"

Изет-бе-го-вић: „Да, по-ку-шао сам, али из-ја-ва је би-ла ла-жна. Ни-је би-ло срп-ских кон-цен-тра-ци-о-них ло-го-ра, ма ка-ко да су стра-шно из-гле-да-ла та ме-ста.”

СМИ-САО ЗА-КА-СНЕ-ЛИХ ПРИ-ЗНА-ЊА

То је све, али до-вољ-но да се уви-ди ка-ква је би-ла по-зи-ци-ја За-па-да то-ком ра-та у ру-ше-ви-на-ма дру-ге Ју-го-сла-ви-је, од-но-сно да ли је био из-и-гран или је све-сно при-стао на ла-жи, мно-ге од њих сам про-из-во-де-ћи, на-ру-чу-ју-ћи и ди-стри-бу-и-ра-ју-ћи, ка-ко би од њих на-пра-вио „до-га-ђа-је на ко-је се мо-ра ре-а-го-ва-ти, па ма-кар и ма-сов-ном упо-тре-бом си-ле”. Иако ве-ли-ке за-пад-не си-ле ни-су та-да од-го-во-ри-ле оче-ки-ва-њи-ма му-сли-ман-ских во-ђа, Изет-бе-го-ви-ће-ве оп-ту-жбе да има срп-ских кон-цен-тра-ци-о-них ло-го-ра, ко-је су дру-ги по-на-вља-ли, пред-ста-вља-ле су огром-ни успех му-сли-ман-ске про-па-ган-де ко-ја је на-ве-ли-ко до-при-не-ла ко-нач-ној са-та-ни-за-ци-ји Ср-ба у Бо-сни и дру-где. Под ути-ца-јем зgра-жа-ња на-ста-лог због те ла-жи — и због дру-гих ла-жи ко-је још ни-су при-зна-те — НА-ТО сна-ге су ин-тер-ве-ни-са-ле про-тив бо-сан-ских Ср-ба и ство-рен је Ме-ђу-на-род-ни кри-вич-ни суд у Ха-гу да би их ка-знио.

На-рав-но, при-зна-ње не мо-же би-ти на-док-на-да за зло ко-је је на осно-ву тих ла-жи на-не-то Ср-би-ма. Али, би-ће ко-ри-сно за оне ко-ји-ма исти-на још увек не-што зна-чи и оба-ве-зу-је их. <

(Окт обар 2005)